

RP 25/2002 rd

Regeringens proposition till Riksdagen angående befullmäktigande att bevilja finska flygbolag statsgarantier gällande av tredje part lidna skador som beror på krigsrisk

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås, att Riksdagen i enlighet med grundlagens 82 § 2 moment ger sitt samtycke till att statsrådet, på villkor som statsrådet fastställer och utan krav på motsäkerhet, kan bevilja statsgarantier till finska flygbolag gällande krigsrisk för person- och materiell skada, som åsamkas tredje part. Det föreslås att befullmäktigandet ges sålunda att temporära garantier, som statsrådet har beviljat fram till den 31.3.2002 på basen av det befullmäktigande som Riksdagen givit den 26.9.2001 (budgetserien 6/2001), kan beviljas på samma sätt under perioden 1.4.—

30.9.2002. Avvikande från det tidigare förfarandet borde garantierna även kunna beviljas för andra perioder än för en månad i sänder, ifall man inom EU kommer överens därom. Med detta arrangemang ersätts flygbolagens krigsriskförsäkringar, som sades upp från och med september 2001. Garantierna skulle beviljas på villkor, som i övrigt särskilt överenskomms, men dock så, att person- och materiella skador, som drabbar tredje part, skulle täckas till ett belopp, som är högst 1 500 000 000 euro eller motsvarande belopp i US-dollar per skadefall.

MOTIVERINGAR

Som en följd av de terroråd, som inträffade i Förenta Staterna i september i fjol har flygbolagens så kallade krigsriskförsäkringar sagts upp i den utsträckning de gäller person- och materiella skador, som drabbar tredje part. För att trygga den fortsatta lufttrafiken kom EU-länderna överens om ett temporärt garantiarrangemang, med vilket man ersatte de uppsagda försäkringarna. Garantierna är avgiftsbelagda. Garantiarrangemanget är sekundärt i förhållande till på marknaden tillgängliga försäkringar. Avsikten är att arrangemanget avvecklas så snart som det finns tillgängligt på marknaden försäkringar som möjliggör internationell affärsmässig flygtrafik.

I och med att det temporära garantiarrangemanget månatligen under ett halvt års tid har förlängts, har Europeiska unionens finans- och transportministrar kontinuerligt gjort bedömningar över konkurrens- och marknadslägets utveckling. Ministerråden

har i sina möten hittills beslutat rekommendera en avveckling av garantierna vid utgången av innevarande mars månad. Därmed vill man påskynda systemets ursprungliga målsättning, det vill säga en återgång till ett på alla vis marknadsbaserat försäkringssystem så snabbt som möjligt. Vårt nationella arrangemang, det vill säga de av riksdagen i september beviljade garantifullmakterna löper ut vid samma tidpunkt.

Även om ett spirande försäkringsutbud kan skönjas på marknaden, ger utbudet varken till sin kvalitet eller till sitt omfång entydiga grunder att kräva av flygbolagen en fullständig återgång till av fåtaliga försäkringsbolag prissatta marknader.

Inom den Europeiska Unionen har man inte uppnått en klar enhällighet över huruvida detta utbud till sin prissättning och till sina villkor lämpar sig för den kommersiella flygtrafikens behov. Det pågår även beredning av ersättande internationella arrangemang för att

man skall kunna uppnå lösningar som från den offentliga ekonomins och marknadens synvinkel skulle vara mera hållbara.

De avgöranden som fattas i andra länder påverkar också den internationella flygtrafikens konkurrensläge. Förenta Staternas administration har meddelat att de i enlighet med det befullmäktigande deras gällande lagstiftning tillåter, kommer att förlänga sitt försäkringsstödsarrangemang som löper ut den 20.3.2002 med två månader. Också Japan har meddelat om sin avsikt att förlänga sina garantier. I denna situation anser regeringen det vara nödvändigt att begära befullmäktigande av Riksdagen för att förlänga garantierna. Befullmäktigandet skulle användas endast, om det vid utgången av innevarande mars månad i enlighet med de politiska linjedragningar som görs inom EU, skulle anses vara oundvikligt.

Europeiska unionens råd (ekonomiska/finansiella frågor och transport/telekommunikation) kommer ännu att behandla ärendet före utgången av mars månad med avsikt att göra en politisk linjedragning om avveck-

landet av garantiarrangemanget eller om en temporär förlängning av det. Om man då kommer fram till att rekommendera en avveckling av systemet, kommer fullmakterna inte att användas.

I enlighet med vad som ovan anförts föreslås,

att Riksdagen i enlighet med grundlagens 82 § 2 moment skulle besluta ge sitt samtycke till att statsrådet på villkor, som fastställs i statsrådets beslut och utan krav på motsäkerhet, kan bevilja under perioden 1.4.—30.9.2002 gällande statsgarantier till finska flygbolag angående krigsrisk för person- och materiell skada, som drabbar tredje part, till ett belopp av högst 1 500 000 000 euro eller motsvarande belopp i US-dollar per skadefall och

att dessa fullmakter som beviljas statsrådet för viss tid är i kraft till och med den 30 september 2002.

Helsingfors den 19 mars 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Sauli Niinistö*